

PROGRAMA

10x10'

**CÀPSULES
D'INNOVACIÓ
SOCIAL**

6a JORNADA

DIVERSITAT CULTURAL, INCLUSIÓ SOCIAL

*Com normalitzar
la diversitat de la població
en la comunitat local?*

10
**EXPERIÈNCIES
INNOVADORES**

SECTOR PÚBLIC
TERCER SECTOR

DATA i LLOC:

16 de març de 2018

CosmoCaixa Barcelona, Isaac Newton, 26 - 08022 Barcelona

HORARI:

de 9 a 14 hores

SUMAR

SERVEIS PÚBLICS
D'ACCIÓ SOCIAL
DE CATALUNYA

Pla de Salt, 18 – oficina 2. 17190 Salt
Tel. 972 439 168 - info@sumaracciosocial.cat
www.sumaracciosocial.cat

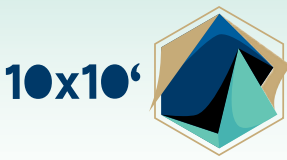
sumaracciosocial

#10x10innovacio
@sumar_asc

Tipografia: Loraine Font – Homelessfonts

HF

10x10'

CÀPSULES D'INNOVACIÓ SOCIAL

16 de març de 2018 | CosmoCaixa Barcelona

APRENTATGES DES DEL RIPOLLÈS

Els atemptats terroristes del passat 17 d'agost a Barcelona i Cambrils han causat un impacte social molt fort expressat amb emocions i sentiments contradictoris. Els perfils dels terroristes han trencat els estereotips habituals, provocant una fractura social que es manifesta en forma de discursos poc analítics i polaritzats. Aquesta situació posa en dubte els conceptes bàsics i el model de polítiques socials aplicades fins al moment dels atemptats, fet que fa necessària la construcció d'un nou paradigma basat en un nou model de convivència per a una societat diversa.

La diagnosi inicial visibilitza que els cànons de la interseccionalitat clàssica provoquen un desencaix en aquelles persones que tenen algun tret que marca la seva diferència, ja sigui funcional, d'origen, sexual... El model d'integració s'ha de superar. Parlar català, treballar, participar de la vida social i cultural són els estàndards de la integració a la nostra societat? Doncs els nois de Ripoll els complien tots i, malgrat això, es van convertir en terroristes. El component psicològic i emocional té un rol molt més present del que s'ha valorat fins al moment. Com se sentien? Què compartien? Què els generava un malestar tan profund que un agent radicalitzador els pogués apoderar fins a convertir-los en terroristes?

Amb aquestes i altres qüestions, des de Ripoll volem generar un debat sobre el model de convivència que tenim. Defensem que cal sortir de la zona de confort, cal ser valents i valentes, reflexionar, discutir, debatre, parlar... El diàleg és necessari si volem avançar com a societat diversa que som; l'hem d'afrontar per construir un nou model social.

Tots i cadascú de nosaltres tenim una part de responsabilitat en el model social i és necessari que aquesta reflexió superi els límits territorials del municipi de Ripoll. Per això vam proposar a SUMAR que aquest any les càpsules 10x10 es converteixin en aquest espai de reflexió i coneixement sobre les diferents dimensions de la diversitat.

Els atemptats de Barcelona i Cambrils han de convertir-se en una oportunitat per a construir un món millor.

Elisabeth Ortega

Directora del Consorci de Benestar Social del Ripollès

EL REpte 2018

DIVERSITAT CULTURAL, INCLUSIÓ SOCIAL

Com normalitzar la diversitat de la població en la comunitat local?

La diversitat ha esdevingut una qüestió social cabdal vinculada al benestar i a la convivència en societats cada cop més complexes, líquides i diverses. Cal un nou enfocament de la diversitat que tingui en consideració la seva naturalesa dinàmica i els desafiaments relacionats amb les identitats i amb el caràcter permanent del canvi cultural.

LA DIVERSITAT

Partim de l'afirmació que la diversitat és una particularitat de tots els éssers humans i, per tant, també dels grups humans, fet que la converteix en un aspecte transversal a la realitat social, cultural i educativa. I és en aquest sentit que podem dir que tots els éssers humans som diferents i singulars, encara que socialment tots i totes siguem iguals.

Entenem diversitat com la convivència de diferents models o pautes de comportament, de diferents valors, circumstàncies i maneres de viure. Aquesta definició, més aviat abstracta, es concreta en cinc àmbits o dimensions:

- **Diversitat cultural.** Segons la UNESCO (2001), fa referència a una amplitud de contextos, com ara la llengua, la religió, l'obtenció dels recursos del planeta, l'art, la música, l'estructura social de cada poble o regió, els materials de cultiu i l'alimentació, i d'altres atributs que formen part de les societats humanes. D'entrada, es pren com a principi que la cultura abasta molts àmbits i molts llocs, i, a més, forma part del patrimoni comú de la humanitat.

Més informació:

-
- **Diversitat social.** Forma part de la definició més àmplia de diversitat cultural, està conformada per diferents i variats grups socials o organitzacions d'individus, amb estructures i objectius diversos en àrees com l'econòmica, religiosa o cultural que interactuen i subsisteixen en la societat, sigui local, regional o mundial.
  - **Diversitat funcional.** Es considera essencial recolzar l'autonomia en tots els àmbits de la vida quotidiana: educació, treball, edificació, transport, comunicació, informació, oci, etc., donant a cada persona les eines que necessita per desenvolupar-se en aquests àmbits de manera que prengui el control de la seva pròpia vida; i a totes les persones, incloses les que tenen capacitats especials.
  - **Diversitat sexual i de gènere.** Es refereix a les orientacions o identitats sexuals, tant les predominants com les no predominants. Els prejudicis sovint dificulten la integració i la promoció d'una persona LGTB+ a la societat.
  - **Diversitat generacional.** Cada grup generacional és una font de diversitat i de coneixement a potenciar, però també pot ser una font de marginació i exclusió per les diferències competencials que hi poden haver.

L'edició 2018 de la jornada 10x10' Càpsules d'Innovació Social es focalitza a presentar intervencions públiques, privades i mixtes que aconseguixin normalitzar la singularitat de les persones per facilitar que tinguin una vida plena en comunitat, i que la societat gaudeixi de les oportunitats que ofereix la diversitat. Innovacions amb un enfocament diferent del de la integració unificadora, que mantinguin la diversitat de les persones i que estiguin orientades a facilitar la convivència plena.

17A: TESTIMONI DES DE RIPOLL

Després dels atemptats terroristes del 17 d'agost a Barcelona i Cambrils, des de Ripoll s'ha estat treballant intensament per analitzar les possibles causes que van moure els joves ripollesos a cometre els atemptats, així com per traçar unes línies estratègiques que permetin millorar el model de convivència al municipi.

Promou

Ajuntament de Ripoll i Consorci de Benestar Social del Ripollès

Persones que presenten la iniciativa:

Alicia Mesas Parra i Núria Riera Fusté, tècniques de l'equip de Cohesió Social del Consorci de Benestar Social del Ripollès

Agents implicats:

És un projecte de ciutat dirigit a tota la ciutadania

Pàgina web:

www.cbsripolles.cat

@CbsRipolles

#10x10innovacio

@sumar_asc

INNOVACIONS SELECCIONADES

→ Apropa Cultura	8
→ Pagesos Solidaris	10
→ Cardedeu Coeduca	12
→ Why violence? i Filma	14
→ Roots of Empathy	16
→ Servei Trànsit	18
→ Actuem!	20
→ Servei d'atenció a la diversitat	22
→ Referents	24
→ Educación para Compartir	26

10x10'
CÀPSULES
D'INNOVACIÓ
SOCIAL

APROPA CULTURA

Programa d'inclusió social a través de la cultura amb un efecte transformador de la societat. Facilita sortides culturals d'entitats socials que treballen amb persones en situació de vulnerabilitat o risc d'exclusió social a través d'avantatges de reserva.

apropa
cultura
una porta
a la inclusió

Promou

Consorci de l'Auditori i l'Orquestra

Persona que presenta la iniciativa

Alejandra Blanco, responsable de
Comunicació d'Apropa Cultura

Àmbit d'actuació

Municipal

Agents implicats

Entitats i serveis socials de Catalunya,
teatres, auditoris, festivals i museus

A qui va dirigit

Entitats socials i personal dels
equipaments culturals

Implantació original

Barcelona

Zones geogràfiques on s'ha replicat

25 ciutats d'arreu de Catalunya

PAGESOS SOLIDARIS

Entitat que promou l'autonomia i la igualtat d'oportunitats de les persones immigrants i elimina els obstacles que ho impedeixen. A través d'accions formatives, busca fer efectiu el principi d'igualtat i assolir una major cohesió social en l'àmbit rural.

Promou

Pagesos Solidaris

Persona que presenta la iniciativa

Sebas Notario, responsable de serveis a l'Oficina d'Atenció

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Agents implicats

Entitats i serveis socials de Catalunya, entitats d'inserció, comunitats on actua (ajuntaments, centres educatius i altres) i unions de pagesos

A qui va dirigit

Entitats socials, agricultors i temporers

Implantació original

Comunitats de Catalunya, Balears i València

Zones geogràfiques on s'ha replicat

Castella i Lleó, Castella-La Manxa, Madrid, Extremadura, Cantabria, Astúries i Andalusia

CARDEDEU COEDUCA

Projecte integral i transversal de coeducació des de l'escola bressol fins a la secundària que consta d'un acompanyament de dos anys a cada un dels centres públics educatius del municipi.

Ajuntament de Cardedeu

Promou

Ajuntament de Cardedeu

Persona que presenta la iniciativa

Mariona Zamora Juan, coordinadora de l'Àrea de Gènere i Feminismes

Àmbit d'actuació

Municipal

Agents implicats

Entitats i serveis socials de Catalunya, escoles i instituts públics

A qui va dirigit

Educadors, infants d'escola bressol i alumnes de primària i secundària

Implantació original

Cardedeu

WHY VIOLENCE? I FILMA

Projectes de creació audiovisual dissenyats com accions que s'adeqüen a circumstàncies concretes des de la creativitat i la suma de disciplines.

Connectats
Cooperativa

Promou

Connectats

Persona que presenta la iniciativa

Diego Salazar, coordinador de projectes de Connectats.

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Agents implicats

Ajuntaments, instituts de secundària i la comunitat

A qui va dirigit

Educadors i alumnes de secundària

Implantació original

Besós i Sant Andreu, Barcelona

ROOTS OF EMPATHY

Programa d'alfabetització emocional que porta un nadó i la seva mare a l'aula per millorar l'empatia i reduir la violència entre alumnes augmentant la competència social-emocional i l'empatia.

Roots of Empathy
Racines de l'empathie

Promou

Roots of Empathy

Persona que presenta la iniciativa

Miquel de Paladella, UpSocial, en representació de Mary Gordon, fundadora de Roots of Empathy

Àmbit d'actuació

Internacional

Agents implicats

Escoles primàries, famílies i comunitats

A qui va dirigit

Comunitats rurals, urbanes i remotes incloent comunitats aborígens

Implantació original

Toronto, Canadà

Zones geogràfiques on s'ha replicat

Estats Units, Nova Zelanda, Irlanda del Nord, la República d'Irlanda, Escòcia, Anglaterra, Gal·les, Suïssa, Alemanya i Costa Rica

SERVEI TRÀNSIT

Unitat dels Centres d'Atenció Primària (CAP) que realitza acollida, assessorament i acompanyament a les persones trans* que necessiten recursos mèdics, psicològics o socials per completar amb garanties el procés de transició de gènere.

Promou

Institut Català de la Salut

Persona que presenta la iniciativa

Rosa Almirall, Doctora en Ginecoobstetrícia. Directora de l'ASSIR Esquerra de Barcelona i de Trànsit. Institut Català de la Salut

Àmbit d'actuació

Municipal

Agents implicats

Serveis d'atenció primària, entorn de les persones ateses (família, educadors)

A qui va dirigit

Persones trans* i les seves famílies, professionals sanitaris i no sanitaris de la sanitat pública

Implantació original

Barcelona

Zones geogràfiques on s'ha replicat

Catalunya, Illes Balears i Dinamarca

ACTUEM!

Projecte de prevenció i actuació basat en el teatre social i el Teatre de l'Oprimit. Organitza tallers per a grups d'adolescents en risc o situació d'exclusió social en què experimenten les tècniques del teatre social.

Promou

ImpactaT, intervencions teatrals amb el suport de Fundació La Roda

Persona que presenta la iniciativa

Anna Caubet, co-directora d'ImpactaT

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Agents implicats

Entitats socials, educadores i de lleure

A qui va dirigit

Administracions, institucions i entitats (adolescents de 12 a 20 anys)

Implantació original

Barcelona

Zones geogràfiques on s'ha replicat

33 poblacions d'arreu de Catalunya

SERVEI D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Itineraris anuals amb activitats i exposicions sobre drets civils per visualitzar la diversitat de la societat garrotxina i fer augmentar el grau d'acceptació, respecte i reconeixement de la diversitat.

Olot Cultura

Promou

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa,
Institut de Cultura i Ajuntament d'Olot

Persona que presenta la iniciativa

Anna Casamitjana, responsable de
coordinació del Servei d'atenció a la
comunitat del Consorci d'Acció Social de
la Garrotxa

Àmbit d'actuació

Municipal

Agents implicats

Museus, Institut de Cultura de la Ciutat
d'Olot i el Consorci d'Acció Social de la
Garrotxa

A qui va dirigit

Tota la població de la comarca de la
Garrotxa

Implantació original

Comarca de La Garrotxa

NOTES

Lined area for notes, consisting of multiple horizontal dashed lines.

ENLLAÇOS

<http://www.casg.cat/atencio-a-la-diversitat/>

REFERENTS

Acompanyament i suport a joves que surten del sistema de tutela i afronten les dificultats de la vida adulta. L'objectiu és aconseguir inclusió social plena, igualtat d'oportunitats i millores en la qualitat de vida d'aquest col·lectiu.

Promou

Associació Punt de Referència

Persona que presenta la iniciativa

Laura Terradas, coordinadora de projectes de Punt de Referència

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Agents implicats

Professionals, voluntaris i entitats

A qui va dirigit

Joves extutelats i en risc d'exclusió

Implantació original

Catalunya

Zones geogràfiques on s'ha replicat

Galícia, Mallorca, Guadalajara i Navarra

EDUCACIÓN PARA COMPARTIR

Metodologia educativa que transforma comunitats i promou la pràctica de valors, l'educació física, el reconeixement de la diversitat i la inclusió comunitària a través d'innovacions educatives basades en el joc.

Promou

Educación para Compartir

Persona que presenta la iniciativa

Gabriela Lozano, directora d'Operacions

Àmbit d'actuació

Internacional

Agents implicats

Centres educatius i famílies

A qui va dirigit

Infants, adolescents i educadors

Implantació original

Mèxic

Zones geogràfiques on s'ha replicat

Estats Units, Guatemala, Argentina, República Dominicana i Panamà

LES ALTRES INNOVACIONS FINALISTES

Després d'identificar més de 164 iniciatives, SUMAR, en col·laboració amb UpSocial, ha analitzat en profunditat les 20 finalistes que han estat presentades a un jurat d'experts locals encarregat de seleccionar les 10 innovacions que es presenten a la jornada 10x10' Càpsules d'Innovació Social.

Aquestes són les altres 10 finalistes:

→ **Atles a la Diversitat**

→ **Catàleg d'activitats i tallers adreçats a les persones grans per promoure la diversitat i la convivència**

→ **10 cançons de tota la vida**

→ **Innerland Projekt**

→ **Into Film**

→ **Projecte d'Intervenció Comunitària intercultural (ICI)**

→ **Swan Equality and Diversity**

→ **"Sempre surt el sol"**

→ **Xarxa de convivència**

→ **Xarxa de Joves per la Convivència de l'Alt Maresme**

ATLES DE LA DIVERSITAT

www.atlasdeladiversidad.net – @AtlasDiversidad

Promou

Fundació Itinerarium

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Descripció de la innovació

Eina pedagògica que es compon d'una xarxa d'escoles que col·laboren per generar una base de dades sobre la diversitat cultural que, a més, funciona com lloc de trobada, reflexió i aprenentatge col·laboratiu.

CATÀLEG D'ACTIVITATS I TALLERS ADREÇATS A LES PERSONES GRANS PER PROMOURE LA DIVERSITAT I LA CONVIVÈNCIA

www.ccbages.cat

Promou

Àrea d'Acció Social i Ciutadania del Consell Comarcal del Bages, Manresa

Àmbit d'actuació

Municipal

Descripció de la innovació

Activitats sobre diversitat adreçades a la gent gran per promoure la sensibilització, debatre sobre la convivència i la cohesió social, impulsar iniciatives per afavorir espais d'interacció i trencar amb els estereotips, i fomentar el seu apoderament.

10 CANÇONS DE TOTA LA VIDA

www.fundacioenllaç.cat

Promou

Fundació Enllaç

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Descripció de la innovació

Projecte que utilitza el recurs de les cançons com a record comú d'una generació, del joc i la reminiscència al servei, per aconseguir un canvi d'actitud i protegir el benestar de les persones LGBT i del seu entorn en situacions de vulnerabilitat i dependència.

DANSA, CREACIÓ I DIVERSITAT

www.innerlandprojekt.wordpress.com

Promou

Innerland Projekt

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Descripció de la innovació

Plataforma artística i pedagògica inclusiva de dansa contemporània. També és un espai de recerca i creació, amb seu a Celrà, que ofereix formació regular i fa actuacions per i amb persones amb i sense diversitat funcional.

INTO FILM

www.intofilm.org - @intofilm_edu

Promou

Into Film

Àmbit d'actuació

Internacional

Descripció de la innovació

Organització educativa que ofereix programes cinematogràfics per a infants i adolescents com a eina d'aprenentatge dins i fora de l'aula, a través de clubs de cinema, grups comunitaris i biblioteques.

PROJECTE D'INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA INTERCULTURAL (ICI)

<https://obrasociallacaixa.org/ca/pobresa-accion-social/interculturalidad-y-cohesion-social/proyecto-de-intervencion-comunitaria-intercultural/que-hacemos>

Promou

Fundació Obra Social 'la Caixa'

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Descripció de la innovació

Projecte per fomentar la interacció i la convivència en zones amb una diversitat cultural significativa i crear una societat cohesionada, vertebrat a través d'administracions públiques i organitzacions locals.

SWAN EQUALITY AND DIVERSITY

www.swan.org.uk - @SwanHousing

Promou

Swan Housing Association

Àmbit d'actuació

Internacional

Descripció de la innovació

Associació que gestiona habitatges socials i que, a través dels seus serveis i solucions emprenedores, promou la igualtat i la cohesió comunitària, convertint-les en comunitats exemplars.

“SEMPRE SURT EL SOL”

<http://www.ccsegarra.cat/noticies/premien-al-consell-comarcal-per-12019audiovisual-201csempre-surt-el-sol201d>

Promou

Consell Comarcal La Segarra

Àmbit d'actuació

Municipal

Descripció de la innovació

Combina interculturalitat i gènere en un audiovisual sobre la vivència de sis dones que han viscut el procés migratori, visibilitzant a la dona com a font de cohesió social del seu entorn familiar.

XARXA DE CONVIVÈNCIA

www.xarxadeconvivencia.org

Promou

Xarxa de Convivència, Mohamed El Amrani

Àmbit d'actuació

Tercer sector

Descripció de la innovació

Entitat que treballa de manera transgeneracional sobre la mediació de conflictes i la creació d'estratègies socials que afavoreixen el creixement de l'interès i la implicació dels ciutadans, sobretot joves, en la millora del seu entorn.

XARXA DE JOVES PER LA CONVIVÈNCIA DE L'ALT MARESME

www.xarxamaresme.org – @Diversitas

Promou

Institut Diversitas i Àmbit Maria Corral

Àmbit d'actuació

Mixt

Descripció de la innovació

Xarxa orientada a promoure la convivència positiva i la cohesió social entre la joventut del territori a través d'accions protagonitzades per ells i elles mateixes. Enforteix els lligams de la joventut amb les seves respectives comunitats locals.

Rai Barba

Responsable de Comunicació de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

Lluís Bonet

Director del Programa de Gestió Cultural de la Universitat de Barcelona.

Enric Canet

Escolapi, educador i membre de l'equip directiu del Casal dels Infants del Raval de Barcelona

Orland Cardona

Secretari de l'Àrea de Relacions Interdepartamentals i Participació Ciutadana de la Direcció General per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya.

Rosa Guixé

Directora de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

Mariona Homs

Responsable d'Innovació i Projectes Estratègics de SUMAR.

Anna Mata

Professora titular del Departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida.

Elisabet Ortega

Directora del Consorci de Benestar Social del Ripollès.

Daniel Tarragó

Sociòleg, soci director de Neòpolis.

CÀPSULES D'INNOVACIÓ SOCIAL

DIVERSITAT CULTURAL, INCLUSIÓ SOCIAL

Com normalitzar la diversitat de la població en la comunitat local.

PROGRAMA

9:00 h **ACREDITACIONS**

9:30 h **17À: MIRADA CONDICIONADA**

10:00 h **17À: TESTIMONI des de RIPOLL**

10:30 h **BENVINGUDA**

10:40 h **5 x 10' CÀPSULES D'INNOVACIÓ SOCIAL**

- Apropa Cultura
- Projecte rural d'acollida i inserció
- Cardedeu CoEduca
- Why violence? i Filma
- Roots of Empathy

11:30 h **PAUSA**

12:00 h **5 x 10' CÀPSULES D'INNOVACIÓ SOCIAL**

- Trànsit
- Actuem
- Atenció a la diversitat
- Referents
- Educación para compartir

13:00 h **SPEED NETWORKING**

Torns de 20 minuts per parlar amb els ponents de les innovacions presentades - màx 3.

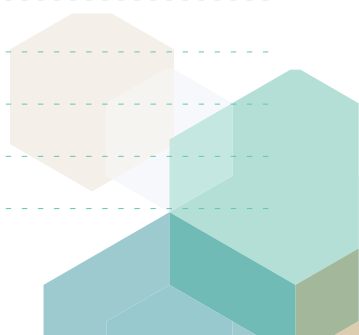
14:00 h **FI DE LA JORNADA**

“La diversitat és com la riquesa cromàtica: embelleix el paisatge. Ens pot agradar molt el blanc o el verd. O el vermell o el gris perla, però la combinació de tots aquests colors donarà un resultat més enriquidor que el domini d'un de sol”. *

* J.Cela; X.Gual; C.Màrquez; M.Utsel (1997). El tractament de la diversitat en les etapes infantil i primària (pàg. 25) Barcelona: Rosa Sensat.)

NOTES _____

A series of horizontal dashed lines for taking notes, spanning the width of the page.

10x10'

**CÀPSULES
D'INNOVACIÓ
SOCIAL**

www.sumaracciosocial.cat

#10x10innovacio

@sumar_asc

Organitza:

SERVIS PÚBLICS
D'ACCIÓ SOCIAL
DE CATALUNYA

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Diputació
de Girona

Obra Social "la Caixa"

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya